

Nr 885

Av herrar **Dahlgren** och **Börjesson** i Falköping, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 171, med förslag till lag med förbud i vissa fall mot rundradiosändning på öppna havet m. m.*

I proposition nr 171 framlägges förslag till särskild lagstiftning med förbud mot radiosändningar på öppna havet, m. m., vilka kan befaras störa svensk radiomottagning. Enligt förslaget kan även medverka till sändningar, ägnade att störa radiomottagning i Sverige, bestraffas.

I anledning av den föreliggande propositionen har lagrådet ifrågasatt lämpligheten av att genomföra en lagstiftning om förbud på området innan Europarådets juridiska kommitté, vilken man förutsätter skall behandla hithörande spörsmål, sammanträtt och framlagt sin syn på piratradioverksamheten etc. Lagrådet anser, att förhandlingarna i nämnda kommitté kan leda till att lagstiftningen får en annan omfattning och innebörd än vad som föreslås i propositionen. Vi anser det önskvärt, att en lagstiftning på detta område i vårt land liksom i de övriga nordiska länderna skall få en utformning enligt de riktlinjer som Europarådets juridiska kommitté kan komma att dra upp. Av den anledningen bör enligt vår uppfattning lagrådets synpunkter i dessa hänseenden beaktas.

Ovannämnda kommitté inom Europarådet skall enligt uppgift sammanträda inom kort och därvid behandla spörsmål rörande radio och television. Detta sammanträde bör därför, anser vi, avvaktas innan beslut fattas om lag mot den illegala radioverksamhet som nu förekommer på öppna havet och i luftrummet däröver. Med hänsyn härtill bör det ankomma på Kungl. Maj:t att överlägga med regeringarna i de övriga nordiska länderna i syfte att på denna punkt nå en överenskommelse med dem.

De radiosändare som förlagts intill svenskt territorialvatten är av kommersiell karaktär. Emellertid omfattar programmen i icke ringa utsträckning även andra inslag, såsom musik etc. Dessa programpunkter ter sig inte minst för ungdomen men också för många andra, t. ex. hemmaarbetande husmödrar, attraktiva. Vi anser det inte uteslutet att just dessa programinslag haft viss effekt i konkurrenshänseende när det gäller Sveriges radio. Tillkomsten av Melodiradion i Sveriges radio anser vi utgöra ett belägg härför.

Med ovanstående avser vi inte att ta upp de olika programmens sammansättning eller programmens kvalitet. Men i anslutning till den föreliggande propositionen synes det oss angeläget fästa särskild uppmärksamhet vid vikten av att programmen i större utsträckning än vad som sker bör ta hänsyn till ungdomens behov. Utan tvekan har piratsändarna som redan nämnts haft programinslag som attraherat speciellt ungdomen.

I olika sammanhang har även i riksdagen omvittnats det stora behovet av att finna alla tänkbara möjligheter för att samla ungdomen kring positiva fritidsintressen i syfte att söka hindra de unga att glida in på vägar som i sämsta fall kan leda till brottets bana. Härvidlag har enligt vår mening massmedia en väsentlig uppgift att fylla. Såväl radions som TV:s programverksamhet bör därför i hög grad ta sikte även på ungdomens smakriktningar och dess behov av att känna att just detta är något som riktar sig till dem.

Att piratsändarna, vilket erfarenheterna visat, i så stor utsträckning lyckats fånga ungdomens intresse visar enligt vår mening att Sveriges radio-TV inte i sin programverksamhet klarat av denna uppgift. Melodiradion, som kom till för att, vilket man får förutsätta, avhjälpa denna brist, har inte som nämnts fått den avsedda effekten.

Vi anser att en särskild avdelning, förslagsvis kallad Sveriges ungdomsradio, bör ersätta Melodiradion. Lätta och för ungdomen attraktiva programinslag bör införas under de tider på dygnet då man kan förutsätta att lyssnarfrekvensen bland ungdomen är störst. Programmen bör förutom musik och annan lättare underhållning även ha inslag av rent ungdomsfostrande karaktär. Frågor som utbildning, yrkesval, film, böcker, positiva hobbies etc. bör enligt vår mening tas upp i Sveriges ungdomsradio. För denna bör såväl dags- som kvällstimmar anslås.

Sveriges ungdomsradio av här angivet slag skulle enligt vår uppfattning utgöra ett viktigt led i det ungdomsarbete som bedrivs och i vilket många oppoffrande krafter gör tacknämliga insatser.

En för programmet ansvarig ungdomskommitté bör tillsättas med starkt ungdomligt inslag. För att verksamheten skall få den avsedda effekten i ungdomsvårdande syfte bör även de stora ungdomsorganisationerna få aktivt medverka däri. Självfallet bör yttersta objektivitet beaktas i sammanhanget så att ingen av dessa organisationer får bli satt på undantag. Genom här skisserad Ungdomsradio kunde även Sveriges radio ge sitt aktiva och mycket värdefulla stöd åt de olika ungdomsorganisationernas verksamhet. Förutom program av rikskaraktär bör i sammanhanget även bättre möjligheter till lokala program undersökas.

Av konstitutionella skäl kan vi här inte ställa yrkande rörande radioverksamhetens utformning i enlighet med vad vi i motionen anfört. Vi avser att återkomma till frågan i senare sammanhang, men har ändå velat ange riktlinjerna, då frågan dock har samband med problemen i propositionen.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta om uppskov av behandlingen av propositionen nr 171 till höstriksdagen i avvaktan på resultatet av förhandlingar i frågan inom Europarådets juridiska kommitté angående radio och television.

Stockholm den 15 maj 1962

Anders Dahlgren

Bengt Börjesson

i Falköping